39730 - Bir Kadın Birkaç Defa Fazla Umre Yaptı Fakat Saçını Kesmiyordu. Bu Durumunda Hüküm Nedir?

Soru

Bir kadın, bir veya birden fazla umre yapmış ancak saçından kesmemiştir. Daha sonra yine birkaç umre yapmış ve bu defa saçından kesmiştir. Önceki durumla ilgili üzerine düşen bir sorumluluk var mıdır?

Detaylı cevap

Allah'a hamd olsun.

Hac ya da umrede, saç tıraşı olmak veya saç kısaltmak gibi bir vâcibi terk eden kişi, İslâm âlimlerinin ittifakına göre, fidye (ceza kurbanı) ile yükümlü olur. Bu hükme göre kişi, fidye olarak Mekke'de bir kurban keser ve etini fakirlere dağıtır."

Şeyh İbn Useymîn'e, umre yapıp da saçını kazımayan veya kısaltmayan kişinin — bunu unutarak ya da bilmeyerek yapması hâlinde — umresinin geçerli olup olmadığı sorulmuştur. Şöyle cevap vermiştir:

Umre geçerlidir. Çünkü saç tıraşı veya saç kısaltma işlemi, umrenin rükünlerinden değil; vâciplerinden biridir. Kişi bunu unutarak terk etmişse, hatırladığı anda saçını keser. Ancak eğer bu imkân kalmamışsa (yani vakit geçmişse), o zaman Mekke'de bir kurban keserek fakirlere dağıtır. Bu durumda kişi unuttuğu veya bilmediği için günahkâr olmaz."
(*Mecmûul-Fetâvâ İbn Useymin*, c.22, s.466)

Yine şeyhe başka bir durum şöyle sorulmuştur:
Bir kişi umresini tamamlayarak tavaf ve sa'yini yapmış, ardından saçını kesmeden ihramdan çıkmış ve hemen hacca niyet etmiş. Bu durumda ne gerekir?

Şeyh şöyle cevap vermiştir:

“Bu kişinin temettu‘ haccı hâlâ geçerlidir; çünkü niyeti bu yöndedir. Fakat saç kesme veya kısaltma vâcibini yerine getirmediği için, fıkıh âlimlerinin meşhur görüşüne göre bu kişiye fidye gerekir. Eğer mali gücü yerindeyse, Mekke’de bir kurban keserek tamamını fakirlere dağıtması gerekir. Eğer buna gücü yetmiyorsa, kendisine bir sorumluluk düşmez. Fakat yaptığı hac, temettu‘ haccıdır, çünkü niyeti bu yöndedir.”
(*Mecmûul-Fetâvâ İbn Useymin*, c.22, s.468) 1004

En doğrusunu Allah bilir.